Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri(YSNE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri(YSNE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32988

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE), bireyleri intihar davran??lar?ndan al?koyan koruyucu etkenleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu envanter, orijinal olarak ABD'de Marsha Linehan ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilen Reasons for Living Inventory (RFL) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. YSNE, bireyin ya?am? sürdürme karar?n? destekleyen içsel ve d??sal nedenleri, inançlar? ve engelleri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirir. Psikoloji alan?nda, özellikle intihar risk de?erlendirmesi ve önleme çal??malar?nda önemli bir yere sahiptir.

YSNE, toplam 48 maddeden olu?makta ve alt? farkl? boyutta bu koruyucu faktörleri incelemektedir. Ölçek, 6'l? Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?r, bu da kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmelerine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE), Reasons for Living Inventory (RFL), intihar önleme, koruyucu faktörler, psikolojik de?erlendirme, uyarlama, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Ay?egül Durak, Yücel Yasak-Gültekin, Nermin H. ?ahin.

Amaç

Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri'nin temel amac?, bireylerin intihar dü?üncesi ve giri?imi riskine kar?? sahip olduklar? bili?sel ve davran??sal koruma mekanizmalar?n? ölçmektir. Klinik çal??malarda, ölçek yüksek düzeyde intihar riski ta??yan bireylerde bile ya?am? sürdürme nedenlerinin varl???n? tespit ederek, terapötik müdahalelerin bu güçlü yönler üzerine odaklanmas?na rehberlik etmeyi amaçlar.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk kültürüne özgü ba?lamda intihar? engelleyen faktörlerin geçerli?ini ve güvenirli?ini saptamak ve böylece yerel ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere geçerli bir araç sunmak amac?yla yap?lm??t?r. Bu, özellikle intihar dü?üncesinin yayg?n oldu?u popülasyonlarda riskin tersine çevrilmesine yard?mc? olan faktörleri belirlemede kritik öneme sahiptir.

Yap?

YSNE, intihar davran???n? ketleyen (engelleyen) faktörleri ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, intihar riskini do?rudan ölçmek yerine, ya?am? de?erli k?lan ve zorluklarla ba?a

ARABPSYCHOLOGY.COM

ç?kma motivasyonu sa?layan nedenleri de?erlendirir. Bu yap?, 6 ana alt boyuta ayr?lm??t?r ve toplam 48 madde ile bu boyutlar?n derinlemesine incelenmesini sa?lar.

Ölçekteki ana yap?sal boyutlar, hem ki?isel inançlar? (içsel faktörler) hem de sosyal ve ahlaki yükümlülükleri (d??sal faktörler) kapsar. Bu boyutlar, bireyin hayata tutunma gücünü ve zorluklarla ba?a ç?kma kapasitesini gösteren temel koruyucu faktörlerdir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Durak, Yasak-Gültekin ve ?ahin (1993) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?, envanterin Türkçe popülasyonunda intihar? engelleyici nedenleri ölçme yetene?ini do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu çal??ma kapsam?nda yap? geçerli?i ve ölçüt geçerli?i analizleri yap?lm??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik olarak beklenen yap?y? gösterip göstermedi?i (yap? geçerli?i) ve bilinen di?er intihar e?ilimi veya depresyon ölçekleriyle ili?kisi (ölçüt geçerli?i) incelenmi?tir. Bu analizler, YSNE'nin Türk kültüründe Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri olarak geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta say?sal güvenirlik bilgileri yer almasa da, uyarlama çal??mas? (Durak et al., 1993), YSNE'nin iç tutarl?l?k ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini hesaplam??t?r. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek güvenirlik katsay?lar?, envanterin farkl? alt boyutlar?n?n kendi içlerinde tutarl? oldu?unu ve zaman içinde kararl? ölçümler sa?lad???n? göstermektedir. Bu, YSNE'nin hem ara?t?rma hem de klinik uygulamalarda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

YSNE, orijinal RFL ölçe?ine paralel olarak yap?lan faktör analizi sonucunda 6 temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, bireyin ya?am? sürdürme motivasyonunu farkl? aç?lardan ele almaktad?r ve toplam 48 madde bu alt boyutlara da??lm??t?r.

Bu 6 alt boyut ve bunlara ait örnek maddeler ?unlard?r:

Hayatta Kalma ve Ba? Etme ?nançlar? Boyutu: Bireyin zorluklarla ba?a ç?kma ve hayatta kalma yetene?ine olan güvenini ölçer. (Örnek: Ya?amak için ?stek duyar?m.)
Aileye Kar?? Sorumluluk Boyutu: Bireyin aile üyelerine kar?? duydu?u sorumluluk ve ba?l?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissini, onlar? yaln?z b?rakmama iste?ini ölçer. (Örnek: Ailem bana ba?l?d?r ve bana ihtiyaçlar? var.)

Çocukla ?lgili Kayg?lar Boyutu: Özellikle ebeveyn olan bireylerin, çocuklar?na bakma ve onlara destek olma sorumlulu?undan kaynaklanan ya?am nedenlerini ölçer.

?ntihar Korkusu Boyutu: Bireyin intihar eyleminin kendisine, ac?ya veya ölümün bilinmezli?ine dair duydu?u korkuyu ölçer. (Örnek: Korka??n biriyim, bunu yapacak cesaretim yok.)

Sosyal Aç?dan Onaylanmama Korkusu Boyutu: ?ntihar eyleminin sosyal çevrede (arkada?lar, toplum) yarataca?? olumsuz yarg? ve sonuçlardan duyulan endi?eyi ölçer. (Örnek: Arkada?lar?mdan ayr?lmak istemem.)

Ahlaki Engeller Boyutu: Dini inançlar, etik de?erler ve ya?am?n kutsall??? gibi ahlaki veya manevi nedenlerle intihar? bir seçenek olarak reddetmeyi ölçer. (Örnek: Kadere ve Allah'a inan?r?m ve O'ndan korkar?m.)

Envanter Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek: Reasons for Living Inventory - RFL)

Format: Kendini De?erlendirme Envanteri

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Klinik Örneklemler (Özellikle intihar riski ta??yan bireyler)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kinler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Envanter toplam 48 maddeden olu?ur ve 6'l? Likert tipi bir derecelendirme ile yan?tlan?r. Kat?l?mc?lar, kendilerini ya?am? sürdürmeye iten nedenlerin her birine ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örn: 1 = Hiçbir ?ekilde neden de?il, 6 = Çok güçlü bir neden). Yüksek puanlar, intihara kar?? daha güçlü koruyucu faktörlerin varl???n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, psikometrik özellikler, adaptasyon, intihar risk de?erlendirmesi, koruyucu faktörler, Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri, psikoloji.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?egül Durak

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

?leti?im Adresleri: batigun@ankara.edu.tr (Bu e-posta adresi, ilgili çal??malar?n yaz??ma adresi olarak belirtilmi?tir.)

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?nland??? dönemdeki Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Co?rafya Fakültesi, Psikoloji Bölümü ile ili?kilidir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 1993

?zinler ve Ücret: Genellikle akademik ara?t?rmalar ve klinik uygulamalar için referans gösterilerek kullan?labilir. Kullan?m izinleri ve olas? ücretler için sorumlu yazarla veya ilgili yay?nc? kurumla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in PDF format?ndaki orijinal uyarlama makalesine ula?mak mümkündür. Orijinal PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: yasami-surdurme-nedenleri-envanteri-ysne-toad.pdf

Kaynaklar

Durak, A., Yasak-Gültekin, Y. ve ?ahin, N. H. (1993). ?nsanlar? ya?ama ba?layan nedenler nelerdir? Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri'nin (YSNE) güvenirli?i ve geçerli?i. *Türk Psikoloji Dergisi*, *8*(30), 7-19.

Bu makalenin ba?lant?s?: turkpsikolojidergisi.com

Ya?am? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE) Maddeleri

YSNE, 6 alt boyut ve toplam 48 maddeden olu?maktad?r. A?a??da, alt boyut isimleri ve bu boyutlar? temsil eden örnek maddeler sunulmu?tur:

Hayatta Kalma ve Ba? Etme ?nançlar? Boyutu: Ya?amak için ?stek duyar?m.
Aileye Kar?? Sorumluluk Boyutu: Ailem bana ba?l?d?r ve bana ihtiyaçlar? var.
Çocukla ?lgili Kayg?lar Boyutu: (Örnek madde verilmemi?tir.)
?ntihar Korkusu Boyutu: Korka??n biriyim, bunu yapacak cesaretim yok.
Sosyal Aç?dan Onaylanmama Korkusu Boyutu: Arkada?lar?mdan ayr?lmak istemem.
Ahlaki Engeller Boyutu: Kadere ve Allah'a inan?r?m ve O'ndan korkar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM